

Алекс Болдин

Страсти пред Задушница

Когато се събудя сутрин, случва се да си задам въпроса, „Как ли ще мине днешния ми ден?“. За съжаление почти никога не отгатвам. А вечер, когато дневните събития безвъзвратно са се търкулили назад във времето си казвам, „Какво си мислех, а какво стана?“. Дори и съновника, инсталиран на стария ми компютър, като по правило не отгатваше. Нищо, че е последна версия.

Абе, най-добре е да не се правя на ясновидец! Каквото си е писано, както казват старите хора, това ще стане. Само трябва да съм готов за него. Да съм готов ли...? И таз добра! Такъв кутсузлия съм, че събитията винаги ме хващат неподготвен.

Неудобно ми е да си призная, но от години съм влюбен в една жена. А тая нощ я сънувах. Като се събудих, май беше към четири сутринта, втрещен в тъмницата си казах, „Тук има поличба!“ Точно така си казах. Повярвайте ми! И като не можех повече да заспя, пузнах телевизора. Това е старият ми номер. Безсъницата я лекувам с гледане. Гледам, гледам щуротиите на нощните ни програми докато ми дойде съня. Но тая нощ...

Знаете ли какво стана? Без майтап! Видях я по телевизията. Даваха документален филм за нея. Даваха филм за „моята“ Мелани. Къде е родена, как е израсла, кой е баща и, коя е майка и, и така нататък. Излишно е да споменавам, че мигновено се разсъних. Че как мога да изпусна филм за нея?

Опулих ония ми ти зъркели и се превърнах в слух и трепет. Картините минаваха една след друга пред очите ми. Виждах я като малко момиченце със златисти косици, като девойка в колежа, като статистка в първия си филм. В този момент ми се прииска да съм там, в далечния Лос Анжелис, да съм домашния и прислужник, да и нося чашата с портокаловия шейкър и едрите бучки лед в кристалната чаша. Да я съзерцавам...

Май ви слисах, нали? Няма грешка! Влюбен съм в една от най-красивите, поне за мен, задокеански актриси, със страхотното и готиното име Мелани. В един речник прочетох какво означава думата, „мелон“. Било пъпеш. Глупости! Кой ще кръщава такава хубост с името на любимия ми летен плод?

Филмът вървеше като по ноти. Точно такъв каквото си харесвам. Не криеше нищо, дори и това, че животът и тече с низ от разочарования и покрусии. Също като тоя на Мерилин Монро. Дано не си отиде като нея! Вземала наркотици, пиела прекалено алкохол. Тая мила душица! Но защо? Такава хубавица! Чак сълзите ми потекоха, признавам си. А

колко награди е получила! Какъв живот! Боже господи! Какъв живот!...

Небето зад прозореца вече светлееше. Филмът отдавна беше свършил, а аз гледах тъпо телевизионната реклама и не можех да разбера дали съм тук, в мизерното си жилище или в Лос Анжелис.

Ако искате вярвайте, но копнежът да я видя повторно избуя като вулкан от лава. Нямах да имам покой тоя ден ако не я видех. Може да не знаете, но при цялото си мизерно съществуване, когато дори нямах хляб за трапезата, правех възможното и невъзможното да си платя сметката за интернета. Би било отчайващо жестоко да ми отрежат и тая жизнена комуникационна връзчица със света.

Така че сега, и начаса, трябваше да стане, трябваше да включа компютъра и да видя „моята“ Мелани. Да ида виртуално чак до Лос Анжелис и да я видя.

Сънят отдавна бе отлетял. Мъгливият ноемврийски ден надничаше през прозореца с хапещия си студ.

Някъде по коридора на кооперацията ранобуден съсед се закашля, тропайки тежко по стъпалата. Седнал на твърдия стол, треперещ от утринния студ, чуках с настървение по клавишите. Ето я! Един, и още един, и още и още... Сайтовете за нея бяха безброй. Сама със слънчевите очила. Заедно с Антонио, настоящия и съпруг, с него и двете си дъщери. Колко много фотографии... И все усмихната с оная, малко изкривена, но толкова мила усмивка. И умора... Каква умора се четеше по лицето и. Всяка година е награждавана, „Златен глобус“, „Грамми“ и какво ли още не... Записвах фотографиите, даже направих и папка с името „Мелани“. Милата! Колко е сладка!

А ето го и сайтът и. Нейният сайт! Разкошна работа! Колко ли е платила за него? Много врати, цветя, и пак врати. Чукнеш с мишката и чуеш нейния глас. Прочетеш нейните мисли. Как се е борила в живота? Кои са били духовните и опори? И накрая един разкошен скрийнсейвър. Давай нашия... Написах си там всичките данни, дата на раждане, улица, номер, апартамент, каквото искат това написах. Имах надеждата, че ще получа имейла и. Напразно! Програмата пусна само един екзе файл и туйто.

Все пак е нещо! Когато си оставиш компютъра на мира, след няколко минути се явява Мелани. Подпряла е брадичка, усмихнала ти се е мило, загадъчно, а една лупа обикаля и увеличава всички детайли от лицето и...

– Ще закъснееш за работа! – прекъсва мечтанията ми госпожата.

– Хей сега! Тръгвам! – отговарям сепнато. Обличам се набързо и

излизам в мъгливата утрин.

Студено е. Влагата се стеле навред. Асфалтът под краката ми е мокър. Клоните на дърветата чернеят натежали от капките роса. Под тънкото ми дънково яке се провира хапещия студ. Настръхвам зиморничаво. Трябва вече да го сменя с по-топло, кафявото с велурената яка. Работната ми чанта ме тупа ритмично отзад в такт със забързания ми ход.

Някъде далеч напред залайва куче. Бялото комби на „баничаря“ е спряло зад павилиона на Соня. Задната му врата е отворена и от него лъха аромата на прясно изпечени закуски. Вляво на кръстопътя, през гъстата мъгла, като привидение прибягва кльощавата фигура на Къоравата. Това е кварталната ни кучка. Тръгнала е някъде по свои цели, гладна, премръзнала, озлобена. Впрочем тя винаги си е озлобена от мига когато след жестокия побой изгуби дясното си око. Кой ли беше тоя комплексар който я е бил? Никой не разбра. Но слепотата и си остана, а с нея и таената към хората злоба. Тя избуяваше в ранните или вечерните часове когато най-много я мъчеше глада. Хвърляше се безпричинно, най-вече на възрастни и деца. Изчакваше ги да отминат и се хвърляше отзад. Беше бита много пъти заради този и навик, но никой не можа да я отучи от него.

На моста, на железопътния прелез е оживено. Тировеите профучават един след друг в посока за столицата. Изчаквам да се изнижат и преминавам. Трябва да глътна сутрешното си кафе, защото клепачите ми въпреки влажния студ натежават. Дрямката започва да ме наляга тъкмо в тези часове преди началото на работния ден. Всяка сутрин спазвам традицията. В зеления павилион, досами службата, правят хубаво кафе. Госпожата е любезна, поздравява, усмихва се и точи кафявата ароматна течност в чашката толкова колкото си пожелаеш. И сега когато ме вижда, бодро пита: – Дълго ли? С две захарчета?

– Дълго! – отговарям усмихнато и се зазяпвам в подредените апетитни закуски. – А към него можете да добавите и една баничка.

Изброявам стотинките, изсипвам ги в кристалния пепелник и зачаквам търпеливо. Кафето е такова каквото го обичам, сладко-горчиво и ароматно, а баничката, добре препечена и с много извара. Какво ли му трябва сутрин на човек за да е щастлив денят му? Така се казваше май в една реклама за бира.

Пристигнал съм тъкмо навреме. Колегите ми се точат нагоре по стълбището. Поздравявам някои от тях, други отминавам мълчаливо, според човека. Отключвам вратата, хвърлям чантата на работната маса и отварям широко прозореца. Стариият мокет е влажен и помещението

мирише на мухъл. Как не се сетих още в къщи да ида до тоалетната? Оставям чашката с кафе на масата и се запътвам към споменатото помещение. Красиво е, облицовано, със зеленикав мрамор. Някой досетливец е лепнал над писоарите лист с надпис, „Пуснете водата!“ . Ще я пусна разбира се, само да си свърша работата. Заглеждам се в луминесцентната лампа. Тя мига анемично. Стартерът е за сменяване, отбелязвам на ум. Нали съм професионален електротехник.

В този миг Джи Ес Ем-а настоятелно запява. Как може да ме безпокоят точно тук! – мърморя недоволено. Присягам се, откопчавам калъфа където се крие и връщам техниката и със свободната ръка я долепям до ухото си.

Тете-е-е! – кресливо занарежда свадливата ми леля. – Да идеш и да купиш жито! Ама да не забравиш, че утре е задушница. Най-голямата задушница е, арахангеловата. Баба ти нали знаеш колко набожна беше. Ще се преметне в гроба ако не отидем да я поменем.

– Добре бе тете, ще взема! – отговарям най-убедително, а на ум ръмжа недоволено.

Докато говоря, в тоалетната се шумгува Боби – охраната на труда. Той всъщност е най-вежливият човек в службата.

Десет пъти да те срещне по коридора и десет пъти ще ти каже „Здравей“ или „Добро утро!“, според случая. И сега бързаш, пристъпяш напрегнато от крак на крак, казва задължителното си „Добро утро!“ а след това и вълнуващата го новина.

– Колега, да знаеш, че шефа няма да разреши болничните ти да минат за трудова злополука! – Новината ме заинтригува. С усилие, вършейки двете работи, се нагърбвам и с трета. Започвам разговора с Боби.

– Защо бе, човек? Кой от двамата шефове, малкия или големия?

– Не малко пакетче, а голямо пакетче жито. Ще вземеш по-голямо за да има да разнесем и по комшиите. – нарежда леля ми. Голямото струва лев и десет и ще го вземеш от магазина „Нон стоп“.

– Добре де ще го взема! А от Била-та може ли да го взема? Вчера я откриха и казват, че там било най-евтино.

– Как ще си вземеш болничния! – не разбрал за какво говоря, ме прекъсна Боби. – Не се мяркай пред шефа, че ще стане по-зле. Съгласи се да ти се плати, на осемдесет процента от заплатата, но може и да не получиш нищо. – Той потропва на място, явно нуждата му даваше зор.

– Ей, не оставяте човек да се изпикае на спокойствие. – сопвам се и затварям Джи Ес Ем-а. Боби се шумгува в усамотяващото помещение и започва тъй чаканата облекчаващата процедура.

Сутрин до осем и половина тече оперативката. Ако се мерне човек в стаята на малкия шеф значи е постъпил съвсем неразумно. Малкият шеф всъщност е нашето, в частност и моето, голямото „да“ и „не“. Иначе не е лош човек, при положение че не го хванеш в лош амин.

Изчаквам да мине нормално допустимото време за оперативка и чукам на вратата.

Трябва да докладвам за резултата от вчерашната си командировка. След твърдото като сталинска реч „влез“ се шмугвам във светая светих.

Шефът бе на кеф. Беше точно до тоя момент докато не започнах да обяснявам за взетата от фирмата фактура.

– Абе ти наказание ли си търсиш! – внезапно намръщен се облещва към мен. – Как може да вземаш фактура на името на генералния? Обясненията ти не важат. Кой се е обаждал от тук да се пише фактурата с неговото име ли? Който и да се е обаждал ти си длъжен да направиш собствена проверка. Не си изпипал нещата професионално.

Мълча и преглъщам буци. – Ще ви накаже и двамата! И двамата сте виновни! За кой ли път ще ми сервираш детски номера? – Какво да кажа?

От опит зная, че най-добре е в такива експлозивни моменти да си мълча. Дори да съм невинен, пак ще ме изкарат виновен. Така е тук. Щом си изпати малкия шеф, по веригата започват да патят повече онези, дето са надолу след него. А моя милост, като последна брънка просто си изгаря като карнавален фойерверк.

Денят тече все в същия ритъм, макар да е петък, пред задушница. В края на работния ден комуникационната ми техника отново заврещя. Кой ли пък е сега? Оказва се Муцка. Коя е Муцка ли? Ами една любов от пръв поглед от времето на диско музиката, когато още не беше омъжена.

– Домъчня ми за теб! Кога ще те видя? Сънува ли ме нощес? Кажиде, защо мълчиш. – Защо мълча ли? А има ли за какво всъщност да говоря? За съня, за фактурата, за утрешната задушница, за безпаричието, за какво друго...?

– Сънувах те разбира се. Цялата нощ! И само теб сънувах! – галя с лъжките си ухото на Муцка, а тя се разтапя, разнежда и размърква.

– Да идем да видим оня новия магазин след като ти свърши работата? Всичко живо се извърви да го гледа, а аз още не съм стъпвал там.

– Много си изостанал! Аз вече ходих и то два пъти с моя дребен син, компютърджия, дето не ще да учи. О кей! В пет и половина пред Била-та. – Спретва ми набързо една среща Муцка и затваря телефона.

Часът е пет. Край на работното време е! Нарамвам чантата, нахлупвам бейзболната шапка и тръгвам. Само да не забравя да купя жито от Била. – мърморя си.

Този път, за разлика от други, Муцка е точна. Мила си е главата. Косата и е бухнала в едни разкошни, едри, черно боядисани къдри. Усмивка се дяволито и ми стиска ръката.

– Какво ти е бе? Какво си се намусил? Ще вземеш да ми развалиш настроението.

Няма да и го разваля, какво говори. Попипвам звънковите левчета в джоба си. Дали ще ми стигнат? Чувал съм, че в тези магазини е много скъпо.

– Ще те водя да видиш един щанд, главата да ти се замае. Но няма да вземаш от жълтите, фирмените торбички, че за тях искат по трийсет стотинки.

Новият магазин се оказа наистина нещо блестящо и красиво. Като всяко ново нещо. Брей! И Европата се пресрами да дойде до нашето скапано градче. Какво да видя, щандове, стока, шашардисани граждани и пак щандове и пак стока! Накъдето и да се обърна, все стока за ядене! Муцка снове като опитен лоцман между рафтовете, опипва това онова, след това се обръща за да види реакцията ми, но като не забелязва нищо съществено продължава нататък. Едва смогвам да я настигна. Вниманието ми се отплесва към щанда с полуфабрикати. Там се мъдри голяма тава с кюфтенца. Те са току що изпържени и неумолимо, като магнит привличат гладния ми поглед.

– Само за ядене мислиш! Ела де, ела да видиш нещо.

– Нещото се оказва рафт с най-разнообразни кутии от кафе и чай. – Нали искаше да си купиш зелен чай? Ето, избирай! – Тя прехвърля през ръцете си няколко луксозни кутийки от чай. Моя милост обаче следи с любопитен поглед не стоката а табелката с цената.

– Мерси! – казвам. – Друг път ще си купя. Сега трябва да взема един пакет жито, че утре било задушница.

– Жито ли? – Муцка не може да повярва на ушите си. Заглежда се недоумяващо в омърлушената ми физиономия. Пред такова изобилие от бляскава стока мъжката и компания говори за жито и гробища. – Абе ти нормален ли си? Остави бабичките да си купуват житото. Погледни! Виждал ли си кафе-мока. Май само на картинка!

Мълча сконфузено, стиснал под мишница пакета с житото и я следвам безапелационно.

Тоя мой водач в рокля не бива да се пренебрегва. Не му е времето и

мястото, нали така?

Огледът на новия магазин е завършил с леко замайване от моя страна и с кисела физиономия от страна на моята спътница.

– А сега накъде? – пита ме въпросително. Май и развалих настроението. Развалих го но тя не го показва. Такава си е. Когато е най ядосана има най-хрисим вид. – Добре де, добре! Хайде върви. И поздрави бабичките от мен. Жито! Задушница! Не можеш да живееш ти скъпи. Съвсем не можеш и не знаеш как да живееш! – Край! Свърши се така добре заформената среща.

Не отговарям, защото нещата вървят на скарване, а точно това не желая. И помен не е останал от одевешното Муцкино настроение. Какво ли да и кажа? Не зная. Каквото и да кажа няма да има ефект. Като при експлозиите на малкия началник. По-добре е да си мълча. Много ми дойде. Кимвам за сбогом и краката ме понасят натам, където вечерната ноемврийска мъгла бавно застила, хора, коли и улици.

Нямам настроение. Всичко ми е чоглаво. Какво стана бе джанъм? Май пак ще се окажа прав. Никога не бива да се радваме на утринта. Защото не можем да предвидим колко келява ще бъде вечерта. А вечерта е тъжен памук от мъгла. От мъгла и падащ мрак. А в падащия мрак моята душевна празнота. Някъде напред, се мярка кльошавата фигура на Кьоравата. Тя е минала край шивашкия цех. Наклякалите унили млади жени са запалили цигари. Дали са им кратка почивка. Една от тях дъвче баничка. Каква вечеря само? Дъвче мълчаливо, уморено. Кучката е чакала, гледала я е с напрегнат и гладен поглед. След това е изгубила търпение и е побягнала. Колко ли е гладна тая кучка? Подсвирвам. И ето! Мигом изниква от мъглата и хуква към мен. Позна ме. Не ме лае, а напротив. Гали се, върти опашка.

Нямам нищо за ядене. Тя разбира и не се сърди. Но е радостна. Радостна е, че и се радвам, че я галя. Оная твърда буца в гърлото ми постепенно се стапя.

Галя животното зад ушите, говоря му, а то вдигнало глава към мен ме гледа предано с единственото си здраво око. Скимти радостно. Отваря уста и плези език.

– Мелани, милата ми, Мелани... – изтръгва се неволно от устата ми. Тук съм милата ми тук съм...

КРАЙ

© 2005 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Разпространява се при условията на лиценза „Криейтив Комънс – Признание –
Некомерсиално – Без производни“ версия 2.5 (CC-BY-NC-ND version 2.5)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2925>]